

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**GİRESUN MİLLETVEKİLİ SAYIN ELVAN IŞIK GEZMİŞ'E AİT 7/47662 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Bitkisel üretimde önemli ölçüde kayıplara neden olan istilacı ve polifag bir zararlı olan Kahverengi kokarca (*Halyomorpha halys*) ülkemizde ilk defa 2017 yılında görülmüştür.

2023 yılında “Kahverengi Kokarca Eylem Planı” uygulamaya konulmuş ve 2024 yılında “Kahverengi Kokarca ile Mücadele Seferberliği” başlatılmıştır.

Zararlıyla mücadelede mekanik (süpürme, toplama, imha), biyoteknik (feromon tuzaklar), biyolojik [Samuray arıcığı (*Trissolcus japonicus*), sülün] ve kimyasal mücadele yöntemleri uygulanmaktadır.

Biyoteknik mücadele çerçevesinde 2025-2026 yıllarında feromon tuzak kullanımını artırmak için 170.362 adet feromon dağıtımı yapılmıştır.

Zararlı popülasyonunu azaltılmasında en etkili yollardan biri “Samuray arıcığı” yumurta parazitoitinin kullanıldığı biyolojik mücadele yöntemidir.

Samuray Arıcığı Salım Rehberi hazırlanarak il/ilçe tarım ve orman müdürlüklerimize gönderilmiştir.

Kahverengi Kokarca Ülkesel Entegre Mücadele Yönetimi Projesi kapsamında; 2025 yılında 1 milyon 156 bin, 2026 yılında ise 40 ilde 213 ilçede, 4.675 lokasyonda 1 milyon 650 bin Samuray arıcığı salımı yapılmıştır.

Ayrıca, Bakanlığımız tarafından 2026 yılında başlatılan iki yeni bilimsel proje olan “Kahverengi Kokarcanın Fındıkta Verim ve Kalite Kayıplarının Ekonomik Analizi ve Kimyasal Mücadele Optimizasyonu Projesi” ile ekonomik zarar eşiği ve optimum kimyasal mücadele zamanı belirlenecek, elde edilen sonuçlar karar destek sistemlerine entegre edilerek üretici koşullarında yaygınlaştırılacaktır.

“Kahverengi Kokarcanın Farklı Konukçularındaki Zarar Potansiyelinin, Popülasyon Dinamiklerinin ve Kritik Mücadele Dönemlerinin Belirlenmesi Projesi” ile de farklı konukçulardaki zarar durumu ve kritik mücadele dönemleri ortaya konulacak, elde edilen veriler tahmin-uyarı sistemleri ile entegre mücadele programlarının geliştirilmesinde kullanılacaktır.

Elde edilecek sonuçların, mücadele programlarının geliştirilmesi ve üretim alanlarında alınacak tedbirlerin belirlenmesinde kullanılacaktır. Kivi üretim alanlarında da saha gözlemleri ve yürütülen araştırmalar birlikte değerlendirilerek zararlının ürün üzerindeki etkilerinin izlenmesine ve ihtiyaç doğrultusunda uygun mücadele tedbirlerinin uygulanmasına devam edilecektir.

Doğa Koruma ve Milli Parklar (DKMP) Genel Müdürlüğümüz tarafından Kahverengi kokarca ile biyolojik mücadele kapsamında sülünlerin faydalı olup olmayacağıyla ilgili akademik çalışmalar yapılmış ve sülünlerin Kahverengi kokarca predatörü olduğu gözlemlenmiştir.

DKMP Genel Müdürlüğümüz Kanatlı Hayvan Yerleştirme Programı kapsamında 2025 yılında 9.000 sülün doğayla buluşturulmuştur. 2026 yılında ise 11.750 sülünün doğaya kazandırmayı hedeflenmektedir.

İl tarım ve orman müdürlüklerimizin kontrolünde kışlak mücadelesi döneminde 1,9 milyon hanede biyosidal ilaçlama yapılmıştır.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Üreticilerimizin bilgiye kolay ulaşabilmesi için kahverengikokarca@tarimorman.gov.tr web sayfası faaliyete geçirilmiştir.

Kahverengi kokarcaya karşı ruhsatlı pestisitlerin kullanımı sadece fındıkta mevcut olduğundan birçok meyve, sebze ve tarla ürünüde kullanımı hakkında araştırma enstitülerimizce il/ilçe tarım ve orman müdürlüklerimizde görevli teknik personellere yönelik çok sayıda eğitim düzenlenmiştir.